nieuws

Raad van State zet distelbestrijding zonder rechtsgrond

nieuws

De Raad van State heeft de wettelijke basis van de verplichte distelbestrijding onderuit gehaald. Het rechtscollege boog zich op vraag van Natuurpunt over het besluit dat de gouverneur van de provincie Antwerpen uitvaardigde om grondeigenaars en -gebruikers aan te manen tot het bestrijden van schadelijke distels. Blijkt dat het 30 jaar oude koninklijk besluit waarop de provinciale overheid zich baseerde geen rechtsgrond heeft. Voor Natuurpunt mag de “compleet achterhaalde” bestrijdingsplicht nu afgevoerd worden. In plaats daarvan wil de organisatie zich engageren voor een goed nabuurschap: distelhaarden verwijderen in de buurt van landbouwpercelen en tuinen. Dat wekt weinig vertrouwen afgaand op de reactie van Boerenbond die op het terrein melding krijgt van overwaaiende distelzaden.

14 MAART 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:39

Lees meer over:
natuur

De Raad van State heeft de wettelijke basis van de verplichte distelbestrijding onderuit gehaald. Het rechtscollege boog zich op vraag van Natuurpunt over het besluit dat de gouverneur van de provincie Antwerpen uitvaardigde om grondeigenaars en -gebruikers aan te manen tot het bestrijden van schadelijke distels. Blijkt dat het 30 jaar oude koninklijk besluit waarop de provinciale overheid zich baseerde geen rechtsgrond heeft. Voor Natuurpunt mag de “compleet achterhaalde” bestrijdingsplicht nu afgevoerd worden. In plaats daarvan wil de organisatie zich engageren voor een goed nabuurschap: distelhaarden verwijderen in de buurt van landbouwpercelen en tuinen. Dat wekt weinig vertrouwen afgaand op de reactie van Boerenbond die op het terrein melding krijgt van overwaaiende distelzaden.

Door een recent arrest van de Raad van State kunnen provincies en lokale overheden terreineigenaars niet langer verplichten om vier distelsoorten te verdelgen op basis van een 30 jaar oud koninklijk besluit. De zogeheten distelbestrijdingsplicht mist rechtsgrond, meldt Natuurpunt en zo blijkt ook uit de beschikking. "Met de staatshervorming van 1980 werd natuurbescherming, en daarmee ook wilde plantenbestrijding, een gewestelijke bevoegdheid", legt Hendrik Moeremans van Natuurpunt uit. "Het distelbestrijdingsbesluit dat door de federale overheid werd afgekondigd na deze datum, in een KB uit 1987, overschreed deze bevoegdheid."

Gemeenten en provincies die distelsancties opleggen op grond van de federale wetgeving mankeren dus rechtsgrond.

Onderzoekers van de KU Leuven voerden vijftien jaar geleden al aan dat het KB onwettig is en de Vlaamse regering hierover een besluit moet nemen. Natuurpunt heeft de distelbestrijdingsplicht ook altijd aangevochten vanuit de overtuiging dat de federale wetgeving in strijd was met de Vlaamse natuurwetgeving en het bermbesluit, die samen specifieke regels opleggen voor het verwijderen van vegetatie en het gebruik van bestrijdingsmiddelen.

De natuurorganisatie gaat er nu van uit dat met het arrest ook de andere provincies hun – nu onwettige – reglementen zullen intrekken. "In die zin is het een belangrijk precedent." Hendrik Moeremans: "De heksenjacht op de distel in natuurgebied is onwenselijk. Het is duur en in strijd met het doel om de natuur te beschermen. Distels vervullen namelijk een belangrijke rol als schakel in een ecosysteem, bijvoorbeeld als nectarplant voor bedreigde bijen en vlinders. Daarnaast wordt bij bestrijding vaak gebruik gemaakt van schadelijke, chemische bestrijdingsmiddelen."
Distelbestrijding is niet alleen voor natuurbeschermers een dure zaak. Dat is ook voor landbouwers zo want het verhoogt de kostprijs van een onkruidbestrijding. Beide partijen kost het tijd en geld, met als grote verschil dat de één om die reden onder de bestrijdingsplicht uit wil komen terwijl de ander distels net rigoureus wil bestrijden om een uitbreiding van het probleemonkruid te voorkomen. Natuurpunt argumenteert dat het overgrote deel van de zaden in een cirkel van 20 tot 40 meter rond de distelhaard valt zodat overlast ingetoomd kan worden door akkerdistelhaarden in de buurt van landbouwpercelen en tuinen te verwijderen. Om het probleem van overwaaiende distelzaden "tot zijn ware proporties te herleiden" pleit Natuurpunt voor overleg en goed nabuurschap.
Natuurbeschermers zijn duidelijk geen vragende partij voor een nieuw wetgevend initiatief, te meer omdat in de landbouwwetgeving regels over distelbestrijding zijn opgenomen. Met die zienswijze staan de beide kampen, landbouw en natuur, weer lijnrecht tegenover elkaar na enkele windstille jaren in dit stekelige dossier. Boerenbond zegt namelijk dat er wel degelijk nood is aan een regeling ter bestrijding van distels die niet enkel op landbouwgrond nageleefd wordt. Adviseur Natuurbeleid bij Boerenbond Leen Franchois: "We zitten nu in een situatie dat landbouwers premies kunnen verliezen wanneer er distels op hun velden staan, distels die er staan door verspreiding vanuit omliggende percelen, waartegen dan niet opgetreden wordt. Dat is onaanvaardbaar. Het is dus aan de bevoegde beleidsmakers om snel werk te maken van een werkbare regeling die juridisch ook standhoudt."
Van het goed nabuurschap waar Natuurpunt naar verwijst, zegt Boerenbond op het terrein weinig te merken. "Ieder voorjaar krijgen wij talrijke meldingen van overwaaiende distelzaden waar niets aan gedaan wordt. Het arrest van de Raad van State gaat over de rechtsgrond van de verplichte distelbestrijding en doet geen uitspraak over de noodzaak daarvan. Enkele weken geleden nog publiceerde het wetenschappelijk comité van het Voedselagentschap een **advies** waarin zij zeer duidelijk de noodzaak van een algemene distelbestrijding onderschrijven. Daarin staat dat distelzaden zich veel verder kunnen verspreiden dan 50 meter. Ook de verminderde beschikbaarheid van herbiciden maakt dat distels bestrijden noodzakelijk blijft, binnen en buiten het landbouwgebied."

Bron: eigen verslaggeving / Belga

Beeld: Loonwerk Defour

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada